

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

ПУБЛІЧНЕ УРЯДУВАННЯ PUBLIC MANAGEMENT

№ 1 (46), 2026

Видавничий дім
«Гельветика»
2026

Публічне урядування

Регістрація суб'єкта у сфері друкованих медіа:
Рішення Національної ради України з питань телебачення
і радіомовлення № 1173 від 11.04.2024 року.

Ідентифікатор медіа: R30-03888

Суб'єкт у сфері друкованих медіа –
Приватне акціонерне товариство «Вищий навчальний
заклад «Міжрегіональна Академія управління
персоналом» (вул. Фрометівська, буд. 2, м. Київ, 03039,
iapm@iapm.edu.ua, тел. (044) 490-95-00).

Мови розповсюдження: українська, англійська,
польська, німецька, французька.

Засновник: Міжрегіональна Академія
управління персоналом

Рік заснування: 2015

Періодичність: 4 рази на рік

Друкується за рішенням Вченої ради
Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 7 від 27.05.2026)

Видання є таким, що реферується в міжнародних
та вітчизняних наукометричних базах:

Index Copernicus, ResearchBib,
Turkish Education Index, Polish Scholarly Bibliography,
Google Scholar, “Україніка наукова”, “Джерело”.
Згідно з Наказом Міністерства освіти і науки України
від 07.11.2018 № 1218 збірник “Публічне урядування”
внесено до Списку друкованих періодичних видань,
що включаються до Переліку наукових фахових видань
України, яким присвоєно категорію “Б”.

Статті у виданні перевірені на наявність плагіату
за допомогою програмного забезпечення
StrikePlagiarism.com від польської компанії Plagiat.pl.
Відповідальність за зміст, достовірність фактів, цитат,
цифр несуть автори матеріалів. Редакція залишає за
собою право на незначне редагування і скорочення
(зі збереженням авторського стилю та головних
висновків). Редакція не завжди поділяє думки авторів
та не несе відповідальності за надану ними інформацію.

Матеріали подано в авторській редакції.

Передрук — тільки з дозволу редакції.

Адреса редакційної колегії:
ПрАТ “ВНЗ “Міжрегіональна Академія
управління персоналом”
вул. Фрометівська, 2, Київ, Україна, 03039

Офіційний сайт видання:
www.journals.maup.com.ua/index.php/public-management

Public management

Registration of Print media entity:
Decision of the National Council of Television and Radio
Broadcasting of Ukraine: Decision No. 1173 as of 11.04.2024.

Media ID: R30-03888

Media entity – Private Joint-Stock Company
«Higher education institution «Interregional Academy
of Personnel Management»
(03039, Kyiv, Frometivska str., 2,
iapm@iapm.edu.ua, tel. (044) 490-95-00).

Languages: Ukrainian, English, Polish, German, French.

Founder: Interregional Academy
of Personnel Management

Founded: 2015

Pereodisity: 4 times on a year

Published by the decision of Academic council
of Interregional Academy of Personnel Management
(Protocol № 7 from 27.05.2026)

Collection is included to the international
and domestic scientometrics databases Index
Copernicus International, ResearchBib, Turkish Education
Index, Polish Scholarly Bibliography, Google Scholar,
“Україніка наукова”, “Джерело”.

According to the Order of the Ministry of Education
and Science of Ukraine dated November 7, 2018, № 1218,
the collection “Public management”
is included in the List of printed periodicals, which are included
in the List of scientific professional editions of Ukraine, which
have been assigned the category “B”.

The articles were checked for plagiarism
using the software StrikePlagiarism.com developed
by the Polish company Plagiat.pl.

The authors are responsible for the content,
accuracy of the facts, quotes, numbers. The editors reserves
the right for a little change and reduction
(with preservation of the author's style and main
conclusions). Editors can not share the world views of the
authors and are not responsible for the information provided.

Materials filed in the author's edition.

Reprinting — with the editorial's permission strictly.

Address of the editorial board:
Interregional Academy of Personnel Management
Str. Frometivska, 2, Kyiv, Ukraine, 03039

Official site:
www.journals.maup.com.ua/index.php/public-management

Публічне урядування : збірник. № 1 (46), 2026. Київ : ПрАТ “ВНЗ “Міжрегіональна Академія управління персоналом”, 2026. 84 с.

ЗМІСТ

Драган І. В., Ляхович Г. І., Ляхович У. І.

Організаційні та правові механізми
публічного управління розвитком галузі:
на прикладі електроенергетики як складової
енергетичної безпеки України.....7

Кузьменко Г. О., Головач Н. В.

Організаційно-правове регулювання кадрових
процесів у системі публічної служби України.....15

Марциняк А. А.

Теоретичні підходи до забезпечення гарантій
конституційних прав людини і громадянина
в умовах правового режиму воєнного стану:
публічно-управлінський вимір.....23

Омельчук Л. В.

Південноазійський вектор зовнішньополітичної
стратегії Китаю: інструменти реалізації
національних інтересів та боротьба
за регіональне лідерство.....29

Пархоменко С. А.

Державне управління забезпеченням національної
безпеки та оборони і контрольні повноваження
Президента України37

Семенець-Орлова І. А., Ключко А. О.

Цифрові тренди у публічному секторі
на прикладі сфери вищої освіти:
управлінський аспект.....50

Чуб І. В.

Зарубіжний досвід розбудови національної
системи стійкості та можливості його адаптації
в Україні.....60

Паламарчук С.

Еволюція системи публічних закупівель
як механізм сталого розвитку.....73

УДК 342.7:355.271

DOI [https://doi.org/10.32689/2617-2224-2026-1\(46\)-3](https://doi.org/10.32689/2617-2224-2026-1(46)-3)

ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГАРАНТІЙ КОНСТИТУЦІЙНИХ ПРАВ ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА В УМОВАХ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ: ПУБЛІЧНО-УПРАВЛІНСЬКИЙ ВИМІР

Марциняк А. А.

THEORETICAL APPROACHES TO ENSURING GUARANTEES OF CONSTITUTIONAL RIGHTS OF INDIVIDUALS AND CITIZENS UNDER THE LEGAL REGIME OF MARTIAL LAW: A PUBLIC ADMINISTRATION PERSPECTIVE

Andriy Martsynyak

Анотація

Стаття присвячена дослідженню теоретичних підходів до забезпечення гарантій конституційних прав людини і громадянина в умовах правового режиму воєнного стану з позиції публічного управління та адміністрування. Актуальність обраної теми зумовлена тим, що з 24 лютого 2022 року Україна перебуває в умовах повномасштабної збройної агресії російської федерації, що спричинило введення воєнного стану на всій території держави та суттєвий вплив на реалізацію конституційних прав і свобод громадян. На підставі аналізу останніх наукових досліджень і публікацій встановлено, що питання забезпечення конституційних гарантій в умовах воєнного стану розглядається переважно з позиції юридичної науки, тоді як публічно-управлінський аспект залишається недостатньо висвітленим. Мета статті полягає у систематизації теоретичних підходів до забезпечення гарантій конституційних прав людини і громадянина в умовах воєнного стану з акцентом на роль та механізми публічного управління у сфері забезпечення гарантій прав людини і громадянина. У процесі дослідження використано методи системного аналізу, порівняльно-правовий метод, метод узагальнення, метод документального аналізу та формально-логічний метод. У результаті дослідження виокремлено три основні теоретичні підходи: правозахисний (зосередження на непорушності абсолютних прав), безпековий (пріоритетність національної безпеки з допустимим обмеженням окремих прав) та балансовий (пропорційне поєднання безпекових інтересів та правозахисних гарантій). Встановлено, що найбільш ефективним в умовах публічного управління є саме балансовий підхід, який відповідає міжнародним стандартам, зокрема практиці Європейського суду з прав людини щодо застосування тесту пропорційності. Сформульовано висновки про необхідність вдосконалення механізмів публічного управління для забезпечення балансу між потребами національної безпеки та захистом конституційних прав громадян, а також визначено перспективи подальших досліджень у напрямку розробки практичних рекомендацій для органів публічної влади.

Ключові слова: права людини і громадянина, воєнний стан, публічне управління, гарантії прав і свобод, пропорційність обмежень, публічне адміністрування, механізми забезпечення прав, національна безпека, верховенство права.

Abstract

The article aims to systematize theoretical approaches to ensuring guarantees of constitutional human and civil rights under the legal regime of martial law from the perspective of public administration and governance. Since February 24, 2022, Ukraine has been under conditions of full-scale armed aggression by the Russian Federation, resulting in the imposition of martial law across the entire territory and significant implications for the exercise of constitutional rights and freedoms. The research employs methods of systemic analysis,

comparative legal analysis, generalization, documentary analysis, and formal logical method to examine the interplay between martial law restrictions and public administration mechanisms for rights protection. The study identifies three principal theoretical approaches: the human rights-centered approach (focusing on the inviolability of absolute rights), the security-oriented approach (prioritizing national security with permissible limitations on certain rights), and the balanced approach (proportional combination of security interests and human rights guarantees). The analysis demonstrates that the balanced approach, consistent with international standards including the European Court of Human Rights proportionality test, proves most effective within public administration frameworks. The research reveals that existing public administration mechanisms require substantial improvement to adequately respond to the challenges of rights protection during martial law, particularly in terms of institutional coordination, transparency, and accountability. The study concludes that enhancing public administration mechanisms is essential for achieving an effective balance between national security requirements and the protection of constitutional rights. The findings contribute to the theoretical foundation for developing practical recommendations for public authorities operating under martial law conditions and outline directions for future research in this domain.

Key words: human and civil rights, martial law, public administration, guarantees of rights and freedoms, proportionality of restrictions, public governance, mechanisms for ensuring rights, national security, rule of law.

1. Вступ. Проблема забезпечення гарантій конституційних прав людини і громадянина в умовах правового режиму воєнного стану набула безпрецедентної актуальності для України після початку повномасштабної збройної агресії російської федерації 24 лютого 2022 року. Указом Президента України № 64/2022 від 24 лютого 2022 року було введено воєнний стан на всій території країни, який неодноразово продовжувався і залишається чинним до сьогодні. Відповідно до ст. 64 Конституції України, в умовах воєнного стану можуть встановлюватися окремі обмеження прав і свобод, однак Основний Закон водночас визначає перелік невідчужуваних прав, які не підлягають жодним обмеженням [1].

Введення воєнного стану поставило перед системою публічного управління та адміністрування принципово нові виклики. Органи публічної влади опинилися перед необхідністю одночасно забезпечувати ефективну оборону держави та дотримуватися конституційних гарантій прав і свобод громадян. Як зазначає В. Ковальчук, навіть в умовах війни основоположними залишаються права, зосереджені навколо базових цінностей свободи та гідності людини, а воєнний стан не позбавляє людину права на судовий захист [2, с. 117]. Ця дуальність завдань обумовлює необхідність теоретичного осмислення підходів до забезпечення гарантій конституційних прав у контексті публічного управління.

Особлива значущість проблеми полягає у тому, що Україна здійснила відступ від зобов'язань за Європейською конвенцією з прав людини та Міжнародним пактом про громадянські та політичні права, повідомивши про це відповідні міжнародні інституції [13]. Проте, як зазначає Конституційний Суд України в рішенні від 18 липня 2024 р. № 8-р(II)/2024, навіть за над-

звичайних обставин необхідно зберігати баланс між державними інтересами та правами особи [4]. Таким чином, наукове дослідження теоретичних підходів до забезпечення конституційних гарантій в умовах воєнного стану є важливим як для розвитку науки публічного управління, так і для вдосконалення практичної діяльності органів публічної влади.

Проблематика забезпечення прав людини в умовах воєнного стану є предметом активного наукового дискурсу. Серед національних дослідників, які зверталися до цієї тематики, слід виділити роботи Н. Горбової, А. Палюх та В. Пархети, які дослідили особливості правового захисту та відновлення прав людини в умовах подолання наслідків війни [5]. А. Кучук розглянув аксіологічні аспекти реформування публічного управління в умовах воєнного стану, обґрунтувавши, що воєнний стан не може бути підставою для відходу від забезпечення основоположних цінностей демократії та правовладдя [6].

Ю. Канарик дослідила особливості ведення господарської діяльності в умовах воєнного стану в контексті бізнесу та прав людини, встановивши необхідність належного рівня правового регулювання як основи для формування національних оборонних інтересів [7]. Проблеми обмеження права на доступ до інформації в умовах воєнного стану були розглянуті у дослідженнях Л. Рудника [8]. Комплексний аналіз правового статусу військовозобов'язаних в умовах воєнного стану представлено В. Шлапаком у журналі «Публічне управління і право: історія, теорія, практика» [9].

На міжнародному рівні значний внесок у розуміння проблематики обмеження прав під час надзвичайних ситуацій зробили дослідження, присвячені практиці Європейського суду з прав людини, зокрема питанням застосування ст. 15

Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (Європейська конвенція з прав людини) щодо відступу від зобов'язань, зокрема С. Воллес дослідив питання реформування механізму дерогації за Європейською конвенцією з прав людини [10].

Також варто згадати, що З. Гонтар, Є. Кобко та О. Ніцевич проаналізували адаптивність системи публічного управління України в умовах воєнного стану, наголосивши на ключовому значенні цифрових технологій для підтримання життєздатності держави [11].

Водночас, незважаючи на значний обсяг досліджень, присвячених окремим аспектам забезпечення прав людини в умовах воєнного стану, у науковій літературі недостатньо розроблено комплексний теоретичний підхід, який поєднував би юридичний та публічно-управлінський виміри цієї проблематики. Зокрема, залишається невирішеним питання систематизації теоретичних підходів до забезпечення гарантій конституційних прав саме крізь призму механізмів публічного управління та адміністрування в умовах воєнного стану.

2. Мета статті полягає у систематизації та критичному аналізі теоретичних підходів до забезпечення гарантій конституційних прав людини і громадянина в умовах правового режиму воєнного стану з позицій науки публічного управління та адміністрування, а також у визначенні найбільш ефективного підходу для вдосконалення діяльності органів публічної влади.

3. Матеріали і методи. Дослідження базується на аналізі нормативно-правових актів України (Конституція України, Закон України «Про правовий режим воєнного стану» від 12.05.2015 р. № 389-VIII), міжнародних документів (Європейська конвенція з прав людини, Міжнародний пакт про громадянські та політичні права), рішень Конституційного Суду України та практики Європейського суду з прав людини. Використано методи системного аналізу для виявлення взаємозв'язків між елементами системи публічного управління в умовах воєнного стану; порівняльно-правовий метод для зіставлення національного та міжнародного досвіду; метод узагальнення для формулювання теоретичних підходів; метод документального аналізу для опрацювання нормативних джерел; формально-логічний метод для побудови аргументації.

Дизайн дослідження передбачав послідовне виконання таких етапів: 1) аналіз нормативно-правової бази щодо обмеження конституційних прав в умовах воєнного стану; 2) систематизація наукових підходів до забезпечення гарантій

прав людини; 3) виокремлення та характеристика основних теоретичних підходів; 4) визначення публічно-управлінського виміру кожного підходу; 5) формулювання рекомендацій щодо вдосконалення механізмів публічного управління.

Обмеження дослідження полягають у тому, що аналіз обмежено теоретичним рівнем без емпіричної перевірки ефективності запропонованих підходів. Крім того, динамічна зміна законодавства в умовах триваючого воєнного стану може впливати на актуальність окремих нормативних положень.

4. Результати та обговорення. Конституція України як Основний Закон держави закріплює систему гарантій прав і свобод людини і громадянина, яка, проте, зазнає суттєвих модифікацій в умовах воєнного стану. Згідно зі ст. 64 Конституції, в умовах воєнного або надзвичайного стану можуть встановлюватися окремі обмеження прав і свобод із зазначенням строку дії цих обмежень. Водночас Конституція визначає перелік прав, які не можуть бути обмежені за жодних обставин: рівність перед законом (ст. 24), заборона позбавлення громадянства (ст. 25), право на життя (ст. 27), повага до гідності людини (ст. 28), право на свободу та особисту недоторканність (ст. 29), право на судовий захист (ст. 55) та інші [1].

Закон України «Про правовий режим воєнного стану» конкретизує механізми введення та здійснення заходів правового режиму воєнного стану, зокрема щодо тимчасових обмежень конституційних прав і свобод людини і громадянина, передбачених статтями 30–34, 38, 39, 41–44, 53 Конституції України [3]. Ці обмеження стосуються, зокрема, недоторканності житла, свободи пересування, свободи слова та вираження поглядів, права на мирні зібрання, права власності, права на підприємницьку діяльність та права на освіту.

На підставі проведеного дослідження мною виокремлено три основні теоретичні підходи до забезпечення гарантій конституційних прав в умовах воєнного стану, кожен з яких має свій публічно-управлінський вимір.

Перший – «правозахисний підхід». Ґрунтується на пріоритеті прав людини як найвищої соціальної цінності та обмежує можливості держави щодо їх обмеження навіть в умовах воєнного стану. Прихильники цього підходу наголошують на тому, що воєнний стан не може бути підставою для ігнорування прав людини та невиконання державою свого обов'язку щодо забезпечення і захисту прав людини [6]. У контексті публічного управління цей підхід передбачає

максимальне збереження існуючих інституційних механізмів захисту прав, зокрема судового контролю, діяльності Уповноваженого Верховної Ради з прав людини, громадського контролю за діяльністю органів влади. Як підкреслює В. Ковальчук, легітимність влади в період війни можлива лише за умови контролю за її діями незалежних судів та інститутів громадянського суспільства [2, с. 118].

Правозахисний підхід знаходить підтримку у міжнародному праві. Зокрема, Міжнародний пакт про громадянські та політичні права (ст. 4) та Європейська конвенція з прав людини (ст. 15) передбачають можливість відступу від зобов'язань лише в суворо визначених межах, зберігаючи недоторканність абсолютних прав [14, 15]. Публічно-управлінський вимір правоохисного підходу полягає у забезпеченні прозорості діяльності органів публічної влади, збереженні доступу громадян до адміністративних та судових механізмів захисту своїх прав, а також у підтримці інститутів громадянського суспільства як елементу контролю за дотриманням прав людини.

Другий – «безпековий підхід». Виходить з пріоритету забезпечення національної безпеки та допускає суттєве обмеження окремих конституційних прав заради збереження суверенітету та територіальної цілісності держави. У рамках цього підходу публічне управління зосереджується на оперативності прийняття рішень, централізації владних повноважень та мінімізації процедурних обмежень для органів влади. Закон України «Про правовий режим воєнного стану» передбачає, зокрема, можливість встановлення комендантської години, обмеження свободи пересування, регулювання роботи засобів масової інформації, примусового відчуження приватної власності для потреб оборони [3].

Безпековий підхід обґрунтовується необхідністю ефективної протидії збройній агресії та забезпечення виживання держави як такої. На рівні публічного управління цей підхід проявляється у розширенні дискреційних повноважень військового командування та військових адміністрацій, спрощенні адміністративних процедур, посиленні контролю над інформаційним простором. В цьому контексті варто згадати, що Л. Рудник зазначає, що правовий режим воєнного стану не може використовуватися як привід для обмеження доступу до інформації, оскільки законодавство не передбачає жодних особливих норм обмеження доступу до публічної інформації в умовах воєнного стану, а положення Закону «Про доступ до публічної інформації» мають

виконуватися в повному обсязі, включаючи застосування трискладового тесту при відмові у задоволенні запиту [8].

На мою думку, відсутність належної процедурної конкретизації реалізації розширених повноважень негативно впливає на принцип правової визначеності та створює підвищені ризики непропорційного втручання у сферу прав і свобод людини.

Третій – «балансовий підхід». Є синтетичним і спрямований на досягнення оптимального балансу між потребами національної безпеки та забезпеченням конституційних гарантій прав людини. Цей підхід базується на принципі пропорційності, який широко застосовується у практиці Європейського суду з прав людини (далі по тексту «ЄСПЛ»). Трьохступеневий тест пропорційності ЄСПЛ передбачає оцінку законності втручання, легітимності його мети та необхідності у демократичному суспільстві [16]. У контексті публічного управління балансовий підхід вимагає створення системи стримувань і противаг навіть в умовах воєнного стану, забезпечення парламентського та судового контролю за обмеженнями прав, а також постійного моніторингу пропорційності вжитих заходів.

Саме балансовий підхід, на мою думку, є найбільш адекватним для системи публічного управління в умовах воєнного стану. Конституційний Суд України послідовно наголошує на тому, що навіть за надзвичайних обставин необхідно зберігати баланс між державними інтересами та правами особи, а відсутність судового контролю за обмежувальними заходами є несумісною з принципом верховенства права [4]. Цей підхід також відповідає позиції Ради Європи та Венеційської комісії, які наголошують на необхідності дотримання принципів законності, необхідності та пропорційності при обмеженні прав в умовах воєнного стану [17].

Публічно-управлінський вимір балансового підходу передбачає: 1) інституційне забезпечення незалежності судової системи в умовах воєнного стану; 2) збереження парламентського контролю за діяльністю виконавчої влади; 3) функціонування інституту Уповноваженого з прав людини; 4) забезпечення прозорості та підзвітності органів публічної влади; 5) регулярний перегляд обмежувальних заходів на предмет їх відповідності принципу пропорційності; 6) залучення інститутів громадянського суспільства до моніторингу дотримання прав людини.

Практика застосування воєнного стану в Україні демонструє поступову еволюцію у напрямку балансового підходу. Зокрема,

у квітні 2024 року Україна скоротила обсяг дерогації від зобов'язань за Європейською конвенцією з прав людини, знявши обмеження щодо свободи совісті та релігії, права на ефективний засіб правового захисту та заборони дискримінації [13, 18]. У рішенні Конституційного Суду України № 8-р(II)/2024 від 18 липня 2024 року було підтверджено, що навіть в умовах воєнного стану держава не може повністю позбавити особу процесуальних гарантій, встановлених Конституцією [4].

Важливим аспектом балансового підходу є роль цифрових технологій у забезпеченні прав громадян. Як зазначають З. Гонтар, Є. Кобко та О. Ніцевич, цифрові технології стали фундаментальним елементом підтримання життєздатності держави в умовах воєнного стану [11]. Платформа “Дія”, зокрема, забезпечує доступ громадян до адміністративних послуг навіть в умовах обмеженого функціонування фізичної інфраструктури, що є практичним втіленням балансового підходу на рівні публічного управління.

Водночас слід зазначити, що реалізація балансового підходу стикається з низкою системних викликів. По-перше, відсутність чітких законодавчих критеріїв обмеження прав створює простір для суб'єктивного тлумачення з боку посадовців. По-друге, недостатність механізмів контролю за здійсненням дискреційних повноважень в умовах воєнного стану підвищує ризики зловживань. По-третє, обмежений доступ до правосуддя в зонах активних бойових дій фактично позбавляє частину громадян можливості реалізувати свої конституційні права (наприклад, право на судовий захист). По-четверте, тривалість воєнного стану створює загрозу «нормалізації» обмежувальних заходів, що може негативно вплинути на відновлення повного обсягу прав у поствоєнний період [5].

5. Висновки. Проведене дослідження дозволило систематизувати теоретичні підходи до забезпечення гарантій конституційних прав людини і громадянина в умовах правового режиму воєнного стану з позицій публічного управління та адміністрування. Виокремлено три основні підходи: правозахисний, безпековий та балансовий, кожен з яких має специфічний публічно-управлінський вимір.

Встановлено, що найбільш ефективним та відповідним міжнародним стандартам є балансовий підхід, який передбачає пропорційне поєднання безпекових інтересів держави та гарантій конституційних прав громадян. Цей підхід вимагає збереження системи стримувань і противаг навіть в умовах воєнного стану, забезпечення судового та парламентського контролю, а також активного залучення інститутів громадянського суспільства.

Аналіз практики функціонування системи публічного управління України в умовах воєнного стану свідчить про поступову еволюцію у напрямку балансового підходу, що підтверджується скороченням обсягу дерогації від міжнародних зобов'язань та рішеннями Конституційного Суду України. Водночас залишаються невирішеними проблеми чітких законодавчих критеріїв обмеження прав, механізмів контролю за дискреційними повноваженнями та забезпечення доступу до правосуддя в зонах активних бойових дій.

Перспективи подальших досліджень полягають у розробці практичних рекомендацій для органів публічної влади щодо імплементації балансового підходу, емпіричному вивченні ефективності механізмів захисту прав у конкретних адміністративних практиках, а також у порівняльному аналізі досвіду інших держав, які стикалися з аналогічними викликами.

REFERENCES

1. Konstytutsiia Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 28.06.1996, No 254k/96-VR [Constitution of Ukraine: Law of Ukraine of June 28, 1996, No 254k/96-VR]. *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-vp#Text>
2. Kovalchuk, V. (2023). Konstytutsionalizm v umovakh viiny: pytannia tsinnosti, prav ta identychnosti [Constitutionalism in wartime conditions: Issues of values, rights, and identity]. *Pravo Ukrainy – Law of Ukraine*, (7), 115–127. <https://doi.org/10.33498/louu-2023-07-115>
3. Zakon Ukrainy "Pro pravovyi rezhym voiennoho stanu" : vid 12.05.2015, No 389-VIII [Law of Ukraine On the Legal Regime of Martial Law of May 12, 2015, No 389-VIII]. *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>
4. Rishennia Konstytutsiinoho Sudu Ukrainy vid 18 lypnia 2024, No 8-r(II)/2024 [Decision of the Constitutional Court of Ukraine of July 18, 2024, No 8-r(II)/2024]. *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v008p710-24#Text>
5. Horbova, N. A., Paliukh, A. Ya., & Parkheta, V. I. (2023). Pravovyi zakhyst ta vidnovlennia prav liudyny i osnovopolozhnykh svobod v umovakh podolannia naslidkiv viiny [Legal protection and restoration of human

- rights and fundamental freedoms in the context of overcoming the consequences of war]. *Kyivskyi chasopys prava – Kyiv Chronicle of Law*, (1), 47–52. <https://doi.org/10.32782/klj/2023.1.7>
6. Kuchuk, A. M. (2024). Reformuvannya publichnoho upravlinnia v umovakh voiennoho chasu: aksiologichnyi aspekt [Reforming public administration in wartime conditions: Axiological aspect]. *Problemy suchasnykh transformatsii. Seriya: pravo, publichne upravlinnia ta administruvannya – Problems of Modern Transformations. Series: Law, Public Administration*, (12). <https://doi.org/10.54929/2786-5746-2024-12-02-09>
 7. Kanaryk, Yu. (2024). Peculiarities of conducting economic activity under martial law: Business and human rights. *Law. Human. Environment*, 15(1), 23–36. <https://doi.org/10.31548/law/1.2024.23>
 8. Pravovi zasady obmezhenia prava na dostup do informatsii v umovakh voiennoho stanu [Legal grounds for restricting the right to access information under martial law]. (2023). *Visnyk NTUU "KPI". Politolohiia. Sotsiologhiia. Pravo – Bulletin of NTUU "KPI". Political Science. Sociology. Law*, (4(60)). [https://doi.org/10.20535/2308-5053.2023.4\(60\).296975](https://doi.org/10.20535/2308-5053.2023.4(60).296975)
 9. Pravovyi status viiskovozoboviazanoho v Ukraini v umovakh pravovoho rezhymu voiennoho stanu [Legal status of a person liable for military service in Ukraine under the legal regime of martial law]. (2024). *Publichne upravlinnia i pravo: istoriia, teoriia, praktyka – Public Administration and Law: History, Theory, Practice*, (4), 30–38. <https://doi.org/10.31652/2786-6068-2024-4-28-35>
 10. Wallace, S. (2020). Derogations from the European Convention on Human Rights – The case for reform. *Human Rights Law Review*, 20(4), 769–796. <https://doi.org/10.1093/hrlr/ngaa036>
 11. Hontar, Z. H., Kobko, Ye. V., & Nitsevykh, O. V. (2025). Adaptivnist systemy publichnoho upravlinnia Ukrainy v umovakh voiennoho stanu: mekhanizmy zabezpechennia stiikosti [Adaptability of Ukraine's public administration system under martial law: Mechanisms for ensuring resilience]. *Publichne upravlinnia ta sotsialna robota – Public Administration and Social Work*. Retrieved from <https://journal.ldubgd.edu.ua/index.php/soc/article/view/3090>
 12. Melnychenko, B. B. (2023). Zabezpechennia prav i svobod liudyny i hromadianyna v Ukraini v umovakh voiennoho stanu [Ensuring human and civil rights and freedoms in Ukraine under martial law]. *Derzhava ta rehiony. Seriya: Pravo – State and Regions. Series: Law*, (3). <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-4/23>
 13. Shchodo vidstupu vid zoboviazan za Konventsiiu pro zakhyst prav liudyny i osnovopolozhnykh svobod [On derogation from obligations under the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms]. (2024, April 29). Roziasnennia Ministerstva yustytzii Ukrainy [Clarification of the Ministry of Justice of Ukraine]. *kmu.gov.ua*. Retrieved from <https://www.kmu.gov.ua/news/shchodo-vidstupu-vid-zoboviazan-za-konventsiiu-pro-zakhyst-prav-liudyny-i-osnovopolozhnykh-svobod>
 14. Mizhnarodnyi pakt pro hromadianski i politychni prava [International Covenant on Civil and Political Rights]. (1966, December 16). United Nations. *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043#Text
 15. Konventsiiia pro zakhyst prav liudyny i osnovopolozhnykh svobod (z protokolamy) [Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms (with Protocols)]. (1950, November 4). Council of Europe. *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text
 16. Holovenko, R. B., Kotliar, D. M., & Slyzkonis, D. M. (2014). *Dostup do publichnoi informatsii: posibnyk iz zastosuvannia "trykladovoho testu"* [Access to public information: A guide to applying the "three-part test"] (D. M. Kotliar, Ed.). CPSA. Retrieved from <https://access-info.org.ua/wp-content/uploads/2015/12/217.pdf>
 17. Venice Commission. (2020). *Respect for democracy, human rights and the rule of law during states of emergency, reflections* (CDL-AD(2020)014). Council of Europe. Retrieved from [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-AD\(2020\)014-ukr](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-AD(2020)014-ukr)
 18. Notification of partial withdrawal of derogation. Note Verbale of the Permanent Representation of Ukraine to the Council of Europe No. 31011/32-119-46585 dated April 4, 2024, Ref. JJ9614C Tr./005-325. (2024). Council of Europe. Retrieved from <https://rm.coe.int/0900001680af4532>

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Марциняк Андрій Андрійович

аспірант кафедри публічного управління
та адміністрування

Міжрегіональна Академія управління персоналом
an.martsyniak@gmail.com

ORCID: 0009-0001-9301-2136

Andriy Martsyniak

Postgraduate Student at the Department
of Public Management and Administration

Interregional Academy of Personnel Management
an.martsyniak@gmail.com

ORCID: 0009-0001-9301-2136

Дата надходження статті: 16.03.2026

Дата надходження виправленої версії статті: 30.03.2026

Дата прийняття статті: 06.04.2026

Дата публікації статті: 16.06.2026